

**Stichting
Solar Cooking
Nederland**

Jaarverslag

2013

Solar Cooking Nederland in vogelvlucht

In december 2013 memoreerden wij dat Wilde Ganzen ons werk al tien jaar met royale subsidie steunt!

Aanvragen werden door Wilde Ganzen kritisch bekeken en altijd weer kwam de bekroning op het werk van onze partners in Ethiopië en Oeganda met een prachtige financiële bijdrage van Wilde Ganzen.

SCN deed een dringende oproep aan haar donateurs (o.a. in de Nieuwsbrief) om vijf Solar Cooking projecten financieel te ondersteunen. Dit resulteerde in de schitterende opbrengst van ca. euro 80.000. SCN kon hiermee aan haar verplichtingen voldoen en de projecten konden volgens plan worden uitgevoerd.

Henk Crietee, project coördinator Oeganda, was op werkbezoek bij onze partner Solar Connect Association (SCA) in Oeganda. Projectvoorstellen werden omgebouwd tot bedrijfsplannen. Het proces van financiële onafhankelijkheid werd verder uitgebouwd. Alle voorbereidingen werden getroffen voor de bouw van een Renewable Energy/ Integrated Solar Cooking (ISC) centrum.

De ISC markt ontwikkelde zich voorspoedig. De verkoop van kooktoestellen groeide gestaag. Het project in Mbarara werd verder uitgebouwd tot een zelfstandig kleinbedrijf in Integrated Solar Cooking! Een gedenkwaardig feit.

De samenwerking met onze Ethiopische partners HoA-REC, ORDA en ANCEDA, verliep naar volle tevredenheid. Onze collega Fikirte Regasse in Addis Ababa heeft zich ontwikkeld tot ISC expert en een goede coördinator. Voor de 20 te bouwen RET centra realiseerde zij trainingen voor het personeel op het gebied van Solar Cooking, hout besparende kooktoestellen, solar light en biogas. In de leefgemeenschap Awura Amba (Noord Ethiopië) werd een Solar

Cooking werkplaats gebouwd. Fikirte trainde daar samen met NGO PISDA het personeel. De start van de ISC productie vindt plaats in januari 2014.

De Nieuwsbrief werd in een kleurrijk, nieuw jasje gestoken met korte teksten. De pogingen om Nieuwsbrieven en Jaarverslagen per internet te sturen aan donateurs en geïnteresseerden had een positief effect.

Bestuurslid Hans Le Noble verliet SCN in maart. Debberah ten Velthuis is toetreden tot het bestuur.

SCN heeft haar beleid gericht op de financiële zelfstandigheid van alle projecten per eind 2015.

Er is nog veel geld nodig. Alle kleine beetjes helpen. Helpt u mee?

Clara Thomas, voorzitter

De ISC markt in Oeganda groeit!!

Voor onze partnerorganisatie Solar Connect Association (SCA) was 2013 een gedenkwaardig jaar. Vanaf haar oprichting in 1994 door de huidige directeur Kawesa Mukasa, was SCA als NGO op het gebied van milieubewustwording en de verspreiding op kleine schaal van zonnekooktoestellen geheel afhankelijk van buitenlandse donaties.

De omslag begon in 2007 toen, samen met SCN, de eerste plannen werden ontwikkeld om de organisatie zo veel mogelijk financieel onafhankelijk te maken van externe hulp middels de lokale productie en verkoop van CookKits en andere energie besparende kooktoestellen.

Vanaf dat moment is een betrekkelijk lang leerproces, zowel voor SCA als SCN, in gang gezet dat in 2013 kon worden afgerond. Als NGO is SCA nog steeds actief, zowel in als buiten Oeganda, met voorlichting en training op het gebied van het gebruik van duurzame energie door huishoudens.

Dit impliceert ook dat SCA nu eigenaar is van een kleinbedrijf met een maatschappelijke doelstelling (social business) voor de productie, marketing en verkoop van zonne- en andere energie besparende kooktoestellen.

Op beide fronten werd door de staf van SCA met veel inzet en motivatie gewerkt. Samen met SCN werd medio 2013 een bedrijfsplan geformuleerd voor een nieuw op te starten kleinbedrijf. Ook werden de nodige voorbereidingen getroffen voor de bouw van een nieuw ISC productie- en voorlichtingscentrum in Biharwe in de buurt van Mbarara. Tot slot is de staf van SCA door de SCN vertegenwoordiger met veel succes getraind in een verbeterde bedrijfsvoering.

Promotie van Integrated Solar Cooking

Het gaat dus goed met onze partner SCA in Oeganda. Er wordt door de hele SCA staf hard gewerkt om de in het bedrijfsplan genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Zo is voor het jaar 2013 (vanaf oktober) tot november 2014 een productie en verkoop van in totaal 2.800 CookKit sets gepland. Daarvan is in het eerste kwartaal van dat jaar al een totaal van ruim 1.200 sets gerealiseerd!

Ook de productie en verkoop van andere energie besparende kooktoestellen verliep in die periode voorspoedig. In dezelfde periode werden in het kader van de marketingactiviteiten van SCA vanuit de distributiecentra in Mbarara en Kampala, samen met de lokale ISC marketeers, 70 kookdemonstraties voor groepen vrouwen gegeven. Op verzoek van NGO's elders in Oeganda werden trainingssessies georganiseerd voor groepjes vrouwen die door dorpsgemeenschappen waren geselecteerd. Voor die dorpen zijn dit de toekomstige ISC marketeers.

Henk Criete, project coördinator

Financiën 2013

Het financieel overzicht over het jaar 2013 van SCN is als volgt:

Balans SCN

Activa	2012 Euro	2013 Euro	Passiva	2012 Euro	2013 Euro
Bank & kassaldo	62.690	48.214	Vermogen	12.925	11.035
Debiteuren: SCA Oeganda (transport aluminium folie)	1.128	1.321	Fonds kennisoverdracht	3.736	3.000
			Voorzieningen 2013/2014:		
			ISC Project Awura Amba Ethiopië	11.897	14.240
			SCN Vertegenwoordiger Ethiopië	8.500	8.500
			HoA-REC – SCN		
			Bijdrage EU project	9.760	9.760
			Overige projecten Ethiopië	8.000	3.000
			ISC Project Oeganda	9.000	0
Totaal	63.818	49.535	Totaal	63.818	49.535

Rekening van Baten en Lasten SCN

Baten	2012 Euro	2013 Euro	Lasten	2012 Euro	2013 Euro
Giften direct ontvangen	32.294	80.212	PR & Voorlichting	3.600	4.007
Rente Triodos spaar- rekening	1.593	321	Bureaunkosten SCN	1.281	1.396
Verkoop Cookits, etc.	205	111	Kosten Cookits etc.	101	912
Bijdragen Workshop	75	125	Kosten Workshop	0	48
			<i>ISC Projecten</i>		
<i>ISC Projecten Ethiopië & Oeganda – Gemaakte voorzieningen 2012/2013</i>	75.680	47.157	<i>Ethiopië & Oeganda</i> Uitgaven ISC Projecten Ethiopië 2012/2013	33.303	31.589
			Uitgaven ISC Projecten Oeganda 2012/2013	23.493	52.627
			Saldo	48.069	37.347
Totaal	109.847	127.926	Totaal	109.847	127.926

Ook in het afgelopen jaar was de inzet van de vrijwilligers van onze stichting indrukwekkend. Daardoor bleef in 2013 het bedrag uitgegeven aan voorlichting- en bureaunkosten wederom zeer bescheiden: 6,7% van het totaal bedrag aan ontvangen donaties en andere bijdragen. De verdeling was als volgt: PR & Voorlichtingskosten 5,0% en Bureaunkosten SCN 1,7%.

Financiering Projecten in 2013

Project	Euro
<i>Projecten Ethiopië</i>	
ISC Project Awura Amba (via ORDA)	11.557
ISC/Moringa Project Arsi Negele (ANCEDA)	2.575
SCN Bijdrage aan EU Project HoA-REC	9.760
Kosten SCN Vertegenwoordiger Ethiopië, tevens lid HoA-REC staf	7.697
<i>ISC Project Oeganda</i>	
Bijdrage SCN aan ISC Project in Biharwe/Mbarara (SCA):	
Voorfinanciering t.b.v. aankoop land	4.500
Actieopbrengst SCN naar rekening 40000 van Wilde Ganzen	48.127

<i>Totaal financiering van het ISC Project Oeganda</i>	
Actieopbrengst SCN naar rekening 40000 van Wilde Ganzen	48.127
Premie Wilde Ganzen (55%)	26.470
Bijdrage SCA	3.653
Beschikbaar t.b.v. ISC Project Biharwe/Mbarara	78.250

Fondswerving – Prachtige ondersteuning

SCN heeft zich intensief ingezet om voor de vijf geplande projecten in Oeganda en Ethiopië de benodigde fondsen te werven. Organisaties, particulieren en stichtingen werden actief benaderd. Hartverwarmend waren alle positieve reacties. Gedurende het jaar 2013 werd een totaal bedrag van euro 80.212 aan baten uit eigen fondsenwerving ontvangen, aanzienlijk meer dan het bedrag van euro 32.294 dat in 2012 werd gedoneerd. De verdeling van het totaal bedrag aan ontvangen donaties over de verschillende groepen donateurs in 2013 is als volgt:

Bron	Aantal	Bedrag Euro	%
Particuliere giften van minder dan 500 euro	125	8.137	10,1
Particuliere giften van 500 euro en meer	9	9.263	11,6
Giften van diverse stichtingen en instellingen	14	62.812	78,3
Totaal Giften 2013		80.212	100,0

Mede namens de coördinatoren van de ISC projecten in Ethiopië en Oeganda wil het SCN bestuur alle donateurs bedanken voor het in SCN gestelde vertrouwen. Of misschien is het nog veel beter om Kawesa Mukasa, onze partner in Oeganda, aan het woord te laten:

“SCA is very grateful for your support whose outcome and effects will resonate in the savannah plains and households of countless communities in Uganda for unknown number of years, if not generations. I am assuring you that every cent will go to its intended purpose, accounted for and results will speak for themselves. We are grateful to the friendly people in the Netherlands that give support to the Solar Cooking Foundation The Netherlands and Wilde Ganzen because we are actually aware that fund raising for far away environmental activities is not easy at all.”

Henk Criete, penningmeester

Drie projecten in Ethiopië

1. Twintig Duurzame Energie Centra in Ethiopië

In 2011 startte HoA-REC/N (Addis Ababa University) het EU project '20 Centra voor Duurzame Energie Kooktoestellen, Zonnepaneeltjes en – lampen (RET)'. SCN neemt deel aan dit project met Integrated Solar Cooking.

In 2013 kwam het project in de uitvoerende fase na een lange periode van voorbereiding. De Centra worden gebouwd in afgelegen gebieden in Ethiopië waar geen elektriciteit beschikbaar is.

In de uitvoering van dit veelomvattende project zijn 6 NGO's (1 per provincie) verantwoordelijk voor de realisatie van de RET productie – en promotie centra. Voor de 20 centra werden 200 medewerkers geselecteerd. Zeer arbeidsintensief en tijdrovend was de training van al deze medewerkers op verschillende gebieden van Duurzame Energie Technologie. Ook werden trainingen gegeven op het gebied van financiële administratie, bedrijfsvoering, publieke promotie en marketing. De locaties voor de bouw van de werkplaatsen werden bepaald; plattegronden en functies werden vastgesteld, en inkoop procedures van materialen en gereedschappen gestart. Met publieke promotie – en marketing in het veld werd een begin gemaakt. Op sommige locaties startte de productie van hout besparende kooktoestellen onder coördinatie van German International Cooperation (GIZ)

Het Energy team van de afdeling HoA-REC/N, heeft het overall management in handen. Onze collega Fikirte Regassa maakt deel uit van dit team en zij organiseerde veel trainingen. Clara Thomas gaf tijdens haar werkbezoek in oktober, samen met Fikirte en de staf van PISDA, de eerste van drie 5-daagse ISC trainingen aan 25 zeer gemotiveerde en enthousiaste RET medewerkers. Het intensieve programma voorzag in een goede afwisseling van theorie en veel praktijk. Iedere dag werd een gevarieerde lunch voor 25 personen in de zon klaargemaakt. De training werd afgesloten met een enthousiaste Solar Cooking promotie op de markt van Debre Zeit. In januari 2014 wordt met de bouw van de 20 centra begonnen. Een spannend en uitdagend proces voor het Energie Team van HoA-REC/N.

2. Awura Amba klaar voor de start van productie en promotie

Het eerste projectjaar in de leefgemeenschap Awura Amba zit er op. Het resultaat is heel goed. SCN partner ORDA (NGO) nam de verantwoordelijkheid op zich en stuurde het project goed aan. Mr. Abebaw and ms. Tesfinisch van ORDA zijn de tussenpersonen voor het contact tussen Awura Amba en ORDA, wat goed werkt.

In een paar maanden is de ISC werkplaats gebouwd in lokale stijl. Een prachtige ruimte. Alle gereedschappen en ruwe materialen voor de ISC productie zijn met hulp van Fikirte aangeschaft. In november gaven Fikirte en Tesfinisch een Zonne-kook demonstratie voor de bewoners van Awura Amba. Natuurlijk werd de lunch in de zonne-kooktoestellen bereid en men was heel enthousiast over de heerlijke smaak van het eten.

In december gaven Fikirte en PISDA nog een 5 daagse ISC productie en promotie training waarna de productie van CookKits en Hooimanden kon starten. Een mooi resultaat.

3. Moringa kwekerij en solar cooking promotie in Arsi Negele

Directeur Dekebo Dale is de zeer gemotiveerde en inspirerende leider van NGO ANCEDA. Hij zorgde er voor dat 15 vrouwen werk kregen in de kwekerij van Moringa plantjes (de noten produceren olie). Op verzoek van veel vrouwen en mannen diende Dekebo een bescheiden projectvoorstel in bij SCN om in afgelegen gehuchten ISC promotie te kunnen opstarten. SCN honoreerde dit verzoek. Ook droeg SCN financieel bij aan het opstarten van een klein productie project van hooimanden. Zowel de promotie als de productie is van start gegaan. De vrouwen kunnen de manden verkopen en hierdoor inkomen genereren.

Clara Thomas, project coördinator

Samenwerking met Stichting KoZon

In 2013 vergaderden SCN en KoZon regelmatig. Ervaringen in de diverse projectlanden werden uitgewisseld. Beide stichtingen spraken de wens uit om veel nauwer te gaan samenwerken. KoZon heeft verschillende scenario's ontwikkeld om dit vorm en inhoud te geven. Er werd besloten om specifieke thema's tijdens een bijeenkomst te bespreken zodat van elkaars werkwijze geleerd kan worden. In november 2013 vond zo'n bijeenkomst plaats met het onderwerp 'Bedrijfsmatige benadering' zoals SCN deze hanteert in Oeganda en Ethiopië.

Clara Thomas

Scholing ISC in Kortenhoef

Gedurende 6 jaar heeft SCN 2 x per jaar in totaal 93 deelnemers geschoold in het ontwikkelen van een ISC project en het maken van een CookKit en WAPI. De aanmeldingen lopen sinds 3 jaar terug. De evaluatie van deze periode werd digitaal verspreid, maar slechts door 8 deelnemers beantwoord. Het plan is om de komende jaren individueel afspraken te maken voor scholing op maat.

Jacomine Immink, lid werkgroep

Gebruikte afkortingen:

WG	- Wilde Ganzen
HoA-REC/N	- Horn of Africa Regional Environment Centre/Network
RET	- Renewable Energy Technology
SCA	- Solar Connect Association
SCN	- Stichting Solar Cooking Nederland.
KoZon	- Stichting Koken met de Zon, Wageningen
PISDA	- Partnership for Integrated Sustainable Development Association
NGO	- Non-Governmental Organisation
ISC/WP	- Integrated Solar Cooking/Water pasteurisation
WAPI	- Water Pasteurisation Indicator
GIZ	- German International Coöperation
ORDA	- Organization for Rehabilitation and Development in Amhara
ANCEDA	- Arsi Nature Conservation and Environmental Development Associa

Stichting Solar Cooking Nederland

Beschermheer: Herman Wijffels

Bestuur: Clara Thomas, voorzitter; Marjan Hermans, secretaris;

Henk Criete, penningmeester; Debberah ten Velthuis, bestuurslid

Fikirte Regassa, ISC project officer, Ethiopië

Werkgroep: Jolien Hessel, Jacomine Immink, Denise Schwartz, Ton de Wit, Jan de Wit, Lianne Faili

Adviseurs: Arnold Leufkens, Maarten Schröder, Marjo Vervoorn

Stichting Solar Cooking Nederland

Secretariaat Zevenend 10, 1251RN Laren, Nederland

Website: www.solarcooking.nl

Kamer van Koophandel nr. 321 087 38

ANBI regeling

Redactie en vormgeving: Jacomine Immink

Tel.: 0031(0)35-5311093

e-mail: post@solarcooking.nl

IBAN: NL06 TRIO 025.47.05.634

Engelse vertaling: Lianne Faili